

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoCsp/34/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119434758
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:6119434758.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudcov: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Peter Duman, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast.: Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: S. N. (predtým U.), nar. XX.XX.XXXX, bytom R. č. XXX, Česká republika, o zaplatenie 663,88 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Skalica, sp. zn. 3Csp/60/2020-98 zo dňa 18. marca 2021, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e .
- II. Žalovanej sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. vyhlásil, že nemá právomoc konať v predmetnej veci, výrokom II. konanie zastavil a výrokom III. žalovanej nepriznal náhradu trov konania.

2. Uznesenie súd prvej inštancie po citácii čl. 17 ods. 1, čl. 18, čl. 26 ods. 1, 2, čl. 28 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 zo dňa 12.12.2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „Nariadenie“), § 9 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 14.11.2019 (na tunajší súd postúpené dňa 07.09.2020) domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 663,88 eura spolu s príslušenstvom. Žalobca označil v žalobe bydlisko žalovanej ako U. XXX/XX, XXX XX P. Súd na základe šetrení zistil, že žalovaná sa na uvedenej adrese nezdržiava, ale býva na adrese R. č. XXX, okres B., Česká republika. Podľa lustrácie v informačnom systéme základných registrov vedenom v Českej republike má žalovaná na tejto adrese bydlisko od 11.04.2011, t. j. už v čase začatia konania. Na vyššie uvedenú adresu v Českej republike bola žalovanej doručená žaloba s prílohami spolu s výzvou v zmysle § 167 ods. 2 CSP na vyjadrenie sa k žalobe. Žalovaná si na uvedenej adrese v Českej republike zásielku prevzala, na výzvu nijako nereagovala, k veci sa nevyjadрила.

3. V predmetnej veci sa žalobca domáhal plnenia na základe zmluvy o kontokorentnom úvere, predmetom ktorého bolo poskytnutie povoleného prečerpania k účtu. Žalovaná uzatvárala zmluvu ako fyzická osoba, zo zmluvy nevyplýva, že by bola uzatváraná na účel podnikania alebo povolania žalovanej. Ide teda o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle čl. 17 bod 1 písm. b) Nariadenia. Súd v danej veci skúmal ex offa právomoc (medzinárodnú súdnu príslušnosť) podľa čl. 28 bod 1 Nariadenia z dôvodu, že žalovaná sa nezúčastnila konania, napriek tomu, že jej bola doručená žaloba i výzva na vyjadrenie, k žalobe sa nevyjadрила, teda neurobila úkon, ktorý je podľa národného procesného práva považovaný za prvú obranu proti žalobe adresovanú súdu.

4. Súd dospel k záveru, že nemá právomoc konať vo veci (medzinárodnú súdnu príslušnosť), pretože prejednávacia vec je sporom zo spotrebiteľskej zmluvy a uvedené ustanovenie ukladá žalobcovi povinnosť uplatniť svoj nárok proti spotrebiteľovi na súde toho členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko. Zo zistení súdu vyplýva, že žalovaná má bydlisko (miesto, kde sa zdržuje s úmyslom zdržiavať sa trvale) v Českej republike, a to už v čase podania žaloby na súd (začatia konania). Vzhľadom na uvedené právomoc konať má podľa Nariadenia súd v Českej republike.

5. Na základe uvedeného sú dané podmienky na vyhlásenie súdu, že nemá právomoc v súlade s čl. 28 bod 1 Nariadenia, keďže žalovaná, ktorá má bydlisko v Českej republike, je žalovaná na súde Slovenskej republiky, žalovaná sa nezúčastnila konania a podľa Nariadenia právomoc konať v danej veci má súd členského štátu, v ktorom má žalovaná bydlisko, teda český súd. Vzhľadom na uvedené súd podľa čl. 28 Nariadenia rozhodol, že nemá právomoc konať v predmetnej veci (výrok I.). Nedostatok právomoci súdu je nedostatkom podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. Ak existuje neodstrániteľný nedostatok podmienok konania - nedostatok právomoci súdu Slovenskej republiky vo veci konať, súd musí konanie zastaviť. Na základe uvedeného súd konanie zastavil podľa § 9 CSP (výrok II.).

6. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol aj bez návrhu (§ 262 ods. 1 CSP) tak, že žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi (výrok III.). Žalovanej síce vznikol voči žalobcovi podľa § 256 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania v plnej výške, nakoľko žalobca procesne zavinil zastavenie konania (žaloval žalovanú na súde, ktorý nemá právomoc spor prejsť), no vzhľadom na to, že žalovanej žiadne preukázateľné trovy v tomto konaní nevznikli, súd prvej inštancie preto rozhodol, že jej náhradu trov konania nepriznáva. V opačnom prípade, t. j. v prípade priznania nároku na náhradu trov konania by napokon súd musel rozhodnúť o výške tejto náhrady, no tá by bola v sume 0,- eura, čo možno považovať za nehospodárne a zbytočné (čl. 17 CSP).

7. O vrátení súdneho poplatku bude rozhodnuté v zmysle § 14 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov samostatným rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka.

8. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Žalobca v odvolaní poukázal na ust. § 3 ods. 1, § 6 ods. 1 a § 8 ods. 1 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky (ďalej len „zákon o hlásení pobytu občanov SR“) a uznesenie ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 239/2010, pričom uviedol, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, ak uzavrel, že súčasným bydliskom žalovanej je adresa R. č. XXX, Česká republika, a to z toho dôvodu, že žalovaná sa tam podľa lustrácie v informačnom systéme základných registrov vedenom v Českej republike zdržiava už od 11.04.2011. Podľa žalobcu ak by žalovaná mala úmysel zdržiavať sa na uvedenej adrese trvalo, potom bolo jej povinnosťou v zmysle ust. § 6 ods. 1 zákona o hlásení pobytu občanov SR ohlásiť ohlasovni skončenie trvalého pobytu. Keďže trvalý pobyt žalovanej je i k dnešnému dňu evidovaný na území Slovenskej republiky, a to konkrétne na adrese U. XX, P., žalovaná si teda nesplnila povinnosť podľa ust. § 6 ods. 1 zákona o hlásení pobytu občanov SR, a je preto zrejme, že jej úmyslom nie je vycestovanie do zahraničia s cieľom trvalo tam žiť (v danom prípade do Českej republiky), nakoľko v opačnom prípade by si povinnosť podľa ust. § 6 ods. 1 zákona o hlásení pobytu občanov SR musela splniť. Prvoinštančný súd vec nesprávne právne posúdil, ak len na základe informácie, že žalovaná sa v dobe rozhodovania súdu prechodne zdržiava aj na adrese R. č. XXX, Česká republika uzavrel, že táto adresa je skutočným bydliskom žalovanej. Bydliskom osoby sa totiž nerozumie miesto, kde sa osoba aktuálne, resp. po určitú prechodnú dobu zdržuje, ale len miesto, kde má osoba úmysel trvalo sa zdržiavať a žiť. V konaní však podľa názoru žalobcu nebolo dostatočne a spoľahlivo preukázané a súdom zdôvodnené, že by žalovaná mala úmysel trvalo sa zdržiavať práve na adrese R. č. XXX, Česká republika, a preto má žalobca za to, že bydliskom žalovanej je i k dnešnému dňu adresa U. XX, P., Slovenská republika, nakoľko na tejto adrese má žalovaná podľa dostupných informácií žalobcu k dnešnému dňu vedený trvalý pobyt, t. j. v zmysle ust. § 3 ods. 1 zákona o hlásení pobytu občanov SR je táto adresa bydliskom žalovanej.

10. Pri ustálení bydliska žalovaného v cudzom štáte musí mať súd veľmi starostlivo preukázaný skutkový stav, t. j. vytvorenie centra záujmov žalovaného v zahraničí (napr. žalovaný pracuje v zahraničí, a to nielen sezónne, má úmysel žiť tam dlhodobo, vytvoril si v zahraničí sociálne a rodinné väzby a pod.), pretože v opačnom prípade by sa mohlo stať, že súd cudzieho členského štátu (Česká republika), v ktorom má žalovaná domnelé bydlisko, sa taktiež vyhlási za neprávomocný vo veci konať a žalobca sa nedomôže spravodlivosti (v konečnom dôsledku ani možnosti uplatniť svoje ústavné práva na spravodlivý súdny proces). Súd prvej inštancie na základe svojich šetrení uzavrel (pričom žalobca nemá vedomosť o aké konkrétne šetrenia okrem lustrácie v informačnom systéme základných registrov vedenom v Českej republike išlo), že žalovaná sa aktuálne nezdržiava na adrese trvalého pobytu, ale na adrese v Českej republike. Konajúci súd v tejto súvislosti poukázal len na skutočnosť, že v zmysle údajov zistených lustráciou v informačnom systéme základných registrov vedenom v Českej republike, má žalovaná na tejto adrese pobyt od 11.04.2011, t. j. už v čase začatia konania a na danej adrese v Českej republike došlo k prebratiu žaloby spolu s jej prílohami (žalovaná sa však k uvedenému nijakým spôsobom nevyjadřila). Prvoinštančný súd sa nijakým iným a pre žalobcu prijateľným spôsobom dostatočne nevysporiadal so skutočnosťami zistenými pri jeho šetrení, neoveril si aktuálnosť týchto informácií ani u žalovanej alebo iného orgánu či inštitúcie, neskúmal bydlisko žalovanej na území Slovenskej republiky a svoje tvrdenia, na ktorých založil výsledok tohto konania, nepodložil relevantnými dôkazmi v ich vzájomnej a logickej súvislosti. Hoci má žalovaná evidovaný pobyt v inom členskom štáte, t. j. v Českej republike, tak z uvedených súdom zistených informácií ešte nie je možné jednoznačne uzavrieť, že tam má žalovaná bydlisko, t. j. že sa tam trvalo zdržiava, pričom má vytvorené sociálne, pracovné či rodinné väzby aj v súčasnom období, resp. si len na mieste svojho evidovaného pobytu preberá zásielky.

11. Žalobca nad rámec uvedeného poukazuje na to, že žalovaná je občanom Slovenskej republiky, ktorá sa na území Slovenskej republiky narodila, žila (žije), vytvárala rodinné či priateľské vzťahy a roky pracovala (pracuje) a v neposlednom rade i uzatvorila Zmluvu o kontokorentom úvere (ako aj ďalšie zmluvy, pričom k využívaniu služieb, ako i k samotnému čerpaniu zo Zmluvy o kontokorentom úvere dochádzalo dlhé roky), z ktorej nárok je predmetom tohto konania. Podľa žalobcu sa súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal s tak závažnou skutočnosťou, akou je pretrhnutie všetkých týchto predchádzajúcich väzieb a záujem žalovanej ich vytvárať v inom členskom štáte.

12. Postup súdu prvej inštancie, ktorý len na základe vyššie uvedených skutočností vyhlásil, že nemá právomoc vo veci konať, je spôsobilý vytvoriť pre žalobcu krajne nespravodlivú a právne neúnosnú situáciu, kedy by na základe rovnakých informácií a podania žaloby na súde v Českej republike, mohol tento súd vyhlásiť, že taktiež nemá právomoc vec prejednať, nakoľko bydliskom žalovanej je Slovenská republika, keďže žalovaná má na jej území hlásený trvalý pobyt a nepodarilo sa zistiť, že by sa i toho času žalovaná skutočne zdržiavala na území Českej republiky, a to s úmyslom zdržiavať sa tam natrvalo.

13. V tejto súvislosti je ďalej nevyhnutné uviesť, že súd v upomínacom konaní, t. j. Okresný súd v Banskej Bystrici už raz pri rozhodovaní o veci samej preskúmal právomoc slovenského súdu vo veci konať, pričom následne rozhodol a vydal rozhodnutie vo forme platobného rozkazu sp. zn. 21Up/1694/2019 zo dňa 17.12.2019. V súlade s uvedeným je preto dôvodné predpokladať a následne uzavrieť, že jeho šetrením v danom konaní bolo zistené práve to, že za bydlisko žalovanej bolo v čase daného súdneho konania potrebné považovať Slovenskú republiku, a teda o právomoci súdu vo veci konať neboli žiadne pochybnosti.

14. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, súd vec nesprávne právne posúdil, resp. dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ak za bydlisko žalovanej považoval adresu v Českej republike, na ktorej sa žalovaná domnelo dočasne zdržiava. Miestom pobytu, resp. bydliskom je miesto, kde má daná osoba centrum a ťažisko svojho života a svojich záujmov, a to i s ohľadom na svoj rodinný, pracovný či sociálny život. Úmysel osoby niekde dočasne žiť nie je jediným a ani dostatočným, či rozhodujúcim prvkom pre posúdenie pobytu. Dočasný alebo aj dlhší pobyt v cudzine nemusí nevyhnutne znamenať stratu pobytu v pôvodnom mieste bydliska, resp. svojho rodiska. Pod pojmom bydlisko sa teda rozumie miesto faktického pobytu fyzickej osoby, v spojení s jej úmyslom sa tu trvale zdržiavať a vytvárať centrum svojho života z dlhodobého hľadiska, a preto pre správne posúdenie právomoci súdu Slovenskej republiky v prejednávanej veci konať a rozhodnúť je potrebné jednoznačne a bez pochybností zo strany súdu vyriešiť otázku skutočného bydliska žalovanej a relevantne preukázať úmysel žalovanej trvale sa zdržiavať na súdom zistenej adrese v Českej republike.

15. Žalobca v odvolaní upriamil pozornosť na rozhodnutia iných odvolacích súdov (uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5CoCsp/43/2020 zo dňa 26.01.2021 a uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/40/2018 zo dňa 29.03.2018, sp. zn. 41Co/97/2019 zo dňa 20.11.2019, sp. zn. 16Co/225/2019 zo dňa 28.01.2020 a uviedol, že veriteľ nemá v prípade spotrebiteľského sporu inú možnosť, než zisťovať adresu bydliska spotrebiteľa dopytom na Register obyvateľov SR. Je v rozpore so zásadou spravodlivosti, ak by súd vyhlásil, že nemá právomoc vec prejednať napriek informácii z Registra obyvateľov SR o tom, že spotrebiteľ má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a do dňa podania tejto informácie neoznámil v zmysle ust. § 6 ods. 1 zákona o hlásení pobytu občanov SR, že nemá záujem trvalo sa zdržiavať na území Slovenskej republiky. Vzhľadom na uvedené žalobca zastáva názor, že žalovaná je osobou s bydliskom na území Slovenskej republiky, a preto má súd v zmysle čl. 18 ods. 2 Nariadenia vec prejednať a rozhodnúť.

16. Záverom svojho odvolania žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a priznal mu trovy odvolacieho konania.

17. Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadрила.

18. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom, stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 písm. a) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP) a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

19. Podľa § 9 CSP, ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

20. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Nariadenia, toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu.

21. Podľa čl. 18 ods. 2 Nariadenia (oddiel 4 - Právomoc vo veciach spotrebiteľských zmlúv), druhý účastník zmluvy môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko.

22. Podľa čl. 62 ods. 1 Nariadenia, na určenie, či má účastník bydlisko v členskom štáte, na ktorého súdy bola vo veci podaná žaloba, súd použije právny poriadok svojho štátu.

23. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie, či súd prvej inštancie správne rozhodol, keď konanie zastavil z dôvodu nedostatku právomoci konať v predmetnej veci.

24. Z predloženého spisu odvolací súd zistil, že žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 14.11.2019, postúpenou súdu prvej inštancie dňa 07.09.2020, domáhal voči žalovanej zaplata sumy 663,88 eura s príslušenstvom titulom nesplateného kontokorentného úveru poskytnutého žalovanej na základe zmluvy o kontokorentnom úvere zo dňa 26.08.2002. V žalobe, ako aj v listinných dokumentoch priložených k žalobe je ako adresa pobytu žalovanej uvedená U. XX, P.. Z lustrácie žalovanej z Registra obyvateľov SR vykonanej Okresným súdom Banská Bystrica vyplýva, že žalovaná má od 15.04.2009 hlásený pobyt bezdomovca v meste P.. Súd prvej inštancie doručoval žalobu, poučenie pre spotrebiteľa, uznesenie na vyjadrenie k žalobe a potvrdenie o prijatí žaloby žalovanej na adresu Mestského úradu Skalica, pričom zásielka sa vrátila prvoinštančnému súdu ako neprevzatá v odbernej lehote. Súd prvej inštancie následne dňa 23.10.2020 vykonal lustrácie v Registri obyvateľov SR, Sociálnej poisťovni i v registri Zboru väzenskej a justičnej stráže. Z výsledkov vykonaných lustrácií nachádzajúcich sa v rovnopisoch spisu vyplýva, že žalovaná je od 15.04.2009 prihlásená na trvalý pobyt v meste P., jej partnerom je L. N. narodený v Českej republike so štátnou príslušnosťou Česká Republika, žalovaná nie je evidovaná v Sociálnej poisťovni a nenachádza sa ani v evidencii Zboru väzenskej a justičnej stráže (t. j. nie je vo väzbe ani vo výkone trestu odňatia slobody).

Súd prvej inštancie zároveň požiadal mesto Skalica o poskytnutie informácií týkajúcich sa žalovanej. Dňa 09.11.2020 mesto Skalica oznámilo, že trvalým pobytom žalovanej je mesto P.. Zároveň oznámilo identifikačné údaje bývalého manžela a dcéry žalovanej, ktorá má rovnako ako žalovaná evidovaný trvalý pobyt na meste P.. Z oznámenia súčasne vyplýva, že mesto Skalica s inými informáciami o žalovanej nedisponuje. Súd prvej inštancie následne vykonal dopyt na bývalého manžela žalovanej, aby oznámil súčasnú adresu pobytu žalovanej, na ktorej sa zdržiava, resp. na ktorej si preberá zásielky. Dňa 23.11.2020 bývalý manžel žalovanej telefonicky oznámil adresu žalovanej, a to R. bez uvedenia orientačného čísla, XXX XX N. Q.. Následne súd prvej inštancie požiadal príslušný okresný súd v Českej republike o doručenie súdnych písomností žalovanej (žaloba, poučenie pre spotrebiteľa a uznesenie na vyjadrenie k žalobe) v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 zo dňa 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností vo veciach občianskych a obchodných veciach v členských štátoch na adresu R., Česká republika. Český súd oznámil súdu prvej inštancie, že predmetné písomnosti boli žalovanej doručené na adresu R. č. XXX, XXX XX R., pričom súčasťou oznámenia o doručení bolo aj „Potvrzení o provedení lustrace v informačním systému základních registrů“. Z uvedeného potvrdenia vyplýva, že žalovaná má od 11.04.2011 evidovaný trvalý pobyt na adrese R. č. XXX, t. j. v Českej republike. Vo výpise je taktiež uvedený partner žalovanej L. Y. N.. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že žalovaná si súdnu zásielku na adrese R. č. XXX osobne prevzala, k žalobe sa nevyjadřila a v konaní zostala pasívna.

25. V prejednávanej veci súd prvej inštancie správne uzavrel, že uplatňovaný nárok žalobcu vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy. Uvedená skutočnosť nebola v konaní sporná. V prípade nárokov zo spotrebiteľských zmlúv je právomoc súdov členských štátov Európskej únie upravená v oddiele 4 (čl. 17 - 19) Nariadenia. V zmysle čl. 18 ods. 2 Nariadenia teda právomoc v prípade konania, v ktorom spotrebiteľ vystupuje ako žalovaný, majú len súdy členského štátu podľa bydliska spotrebiteľa.

26. Pre riadne založenie právomoci konajúceho orgánu v zmysle čl. 18 ods. 2 Nariadenia je primárnou úlohou súdu vyriešenie otázky bydliska žalovaného subjektu v spore, pričom pre možnú aplikáciu predmetného článku Nariadenia sa musí jednať o spotrebiteľa.

27. Právny poriadok Európskej únie nepozná definíciu pojmu „bydlisko“. Možno však konštatovať, že bydliskom sa rozumie miesto, kde sa osoba skutočne trvale zdržiava, aj keď je prihlásená na trvalý pobyt v obvode iného súdu. Pojmy bydlisko a trvalý pobyt nie je možné stotožňovať (registrovaný právny stav), pretože fyzická osoba sa na mieste trvalého pobytu nemusí reálne zdržiavať (viď. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 40/2014 zo dňa 19.02.2015). Bydliskom je miesto pobytu osoby, ktorá má úmysel sa na danom mieste trvale (nie prechodne) zdržiavať (viď. uznesenie Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 239/2010-6 zo dňa 22.06.2010). Je nesporné, že pojem „trvalý pobyt“ definovaný v ustanovení § 3 ods. 1 zákona o hlásení pobytu občanov SR nie je totožný a nemožno ho zamieňať s pojmom „bydlisko“ obsiahnutom v Nariadení. Spravidla sa síce tieto pojmy budú prekrývať, nie vždy však zápis v evidencii obyvateľstva bude totožný so skutočným bydliskom fyzickej osoby.

28. Odvolací súd sa stotožňuje s právnym záverom prvoinštančného súdu v tom, že žalovaná ako spotrebiteľka mala už v čase podania žaloby na slovenský súd bydlisko v Českej republike. Hoci súd prvej inštancie vychádzal iba z potvrdenia o vykonaní lustrácie v informačnom systéme základných registrov o adrese trvalého pobytu žalovanej v Českej republike, z obsahu spisu a vykonaných lustrácií vyplýva, že žalovaná nemala v čase začatia konania bydlisko v Slovenskej republike. Odvolací súd zdôrazňuje, že bydlisko osoby ako miesto, kde sa osoba zdržiava s úmyslom zdržiavať sa tam trvalo, je potrebné ustáliť s ohľadom na všetky okolnosti prípadu. Hoci je žalovaná od 15.04.2009 prihlásená k trvalému pobytu na meste P., jedná sa o hlásený pobyt bezdomovca. Žalovaná nie je evidovaná v Sociálnej poisťovni. Od 11.04.2011 má evidovanú adresu R. č. XXX, Česká republika, kde si prevzala aj všetky súdne zásielky, ktoré jej súd prvej inštancie zaslal. Súčasný partner žalovanej má českú štátnu príslušnosť. Navyše bývalý manžel žalovanej oznámil na žiadosť prvoinštančného súdu ako adresu pobytu žalovanej práve obec R.. Uvedené skutočnosti podľa názoru odvolacieho súdu preukazujú, že žalovaná v Slovenskej republike nevyvíja a v čase začatia konania nevyvíjala žiadne aktivity, ktoré by odôvodňovali jej väzbu so Slovenskou republikou a jej úmysel trvalo sa tu zdržiavať. Naopak je z nich zrejme, že bydliskom žalovanej je práve Česká republika, R. č. XXX.

29. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom žalobcu, podľa ktorého tým, že si žalovaná nesplnila povinnosť ohlásiť skončenie trvalého pobytu na území Slovenskej republiky v zmysle ust. § 6 ods. 1

zákona o hlásení pobytu občanov SR, je zrejmé, že jej úmyslom nebolo vycestovať do Českej republiky s cieľom trvale tam žiť. Podľa odvolacieho súdu to, že si žalovaná nespĺnila povinnosť vyplývajúcu zo zákona o hlásení pobytu občanov SR, samo o sebe nesvedčí o tom, že by nemala a nemá úmysel zdržiavať sa v Českej republike na adrese R. č. XXX.

30. Pokiaľ ide o obavu vyslovenú žalobcom, že súd v Českej republike, v ktorom má žalovaná podľa žalobcu domnelé bydlisko, môže taktiež vyhlásiť, že nemá právomoc vo veci konať, k tomu odvolací súd uvádza, že sa jedná o hypotetickú situáciu uvedenú žalobcom, pričom nie je v kompetencii odvolacieho súdu prejudikovať rozhodnutie českého súdu.

31. Nedôvodná je taktiež námietka žalobcu, že upomínací súd v Banskej Bystrici už preskúmal právomoc slovenského súdu vo veci konať, pričom následne rozhodol platobným rozkazom. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ust. § 161 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť, tzv. procesné podmienky. Jednou z procesných podmienok je práve právomoc súdu vec prejednať a rozhodnúť. Aj po vydaní platobného rozkazu Okresným súdom v Banskej Bystrici ako súdom upomínacím bol súd prvej inštancie povinný skúmať, či má právomoc vo veci konať, pričom vykonaným šetrením následne zistil, že vzhľadom na bydlisko žalovanej v Českej republike je potrebné konanie zastaviť z dôvodu absencie právomoci v zmysle Nariadenia.

32. Pre určenie právomoci súdu na základe bydliska žalovanej strany nie je taktiež relevantná ani okolnosť, že žalobca má prístup iba k adrese uvedenej v Registri obyvateľov SR.

33. S poukazom na vyššie uvedené zdôvodnenie, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

34. V odvolacom konaní úspešnej žalovanej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bola žalovaná v odvolacom konaní pasívna, nevykonala žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnila, ani nevyčísliła a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd preto s poukazom na čl. 17 základných princípov CSP rozhodol tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

35. Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).